



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Controversiarvm Omnivm Hvivs Ævi Lvthero-Calvinisticarvm Libri Tres

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1627

LXIV. An ob rarum Continentiæ Donum sit licitum Castitatis votum?

urn:nbn:de:hbz:466:1-35233

um ob Tentationes carnis; sed ob Incontinentiam vagam: Estque hoc *Vri*; non Tentari; sed Peccare incontinentiam.

1. Quia *Vri* explicatur præcedente isto: *Se se non continent, nubant*, id est, si vruntur.

2. Quia dicit, *Propter fornicationem unusquisque, &c.* non ait, *ob tentationem*.

3. Quia ait: *Reuertimini in idipsum, ne tentet vos Sathanas propter incontinentiam*; non ait, *tentatione*.

4. 1. Timoth. 5. *Volo iuniores nubere: Ob tentationem? Non; sed ob incontinentiam: Nam, Nullam, addit, dire occasionem aduersario, maledicti causa. Iam enim quidam abierunt post Satanam.*

5. 2. Corinth. 12. *Datum est mihi stimulus &c. sed rogavi, &c.* Quod plerique Patres de re pudorosa interpretantur non de persecutione aut dolore capitis: quia hæc non sunt pudenda. Vnde Rom. 7. *Mente seruo legi Dei; carne, legi peccati: Sic: Non quod volo bonum, hoc ago; sed quod nolo malum.* Item. *Sentio aliam legem in membris meis, repugnantem legi mentis.*

6. Ita S. Patres exponunt hoc, *Vri*: quod, ait ibi S. Thomas, est, non calere, sed calore damnatum perpeti.

II Incontinentes non vocantur sceticè ad nuptias; sed remedium eis ostenditur, quo vrantur, si velint. Quæ Permissio est non Præceptum citatoriu; teste hic S. Chrysost. Vt, qui dixerit: *Nolens pugnare, fugiat: fugere enim melius est quàm occidi: is tuadet, non imperat.*

2. Vt istud, *Reuertimini in idipsum, dicit secundum indulgentiam, non secundum*

imperium: Ita & hoc; Qui non se continent, nubant. Ita & hoc, *Vnusquisque uxorem habeat, qui duxit, suam: qui nondum duxit, ducat ob fornicationem:*

3. Sicut istud, *Volo omnes esse sicut meipsum*, id est, continentès, est Consilii: Sic & hoc, *Volo iuniores nubere.* Ita S. Patres. Bell. l. 2. c. 30.

III. Hoc Consilium, seu Permissio, seu Remedium non datur obstrictis Voto; sed Solutis. Nam hi possunt Nubere, & *Vri*; Coniux autem, altero ad debitum impotente, licet Vratur, nõ tamè ei melius est Nubere; quia non licet talis bigamia: Ita & Castitatem professus. Sic Patres. Hinc liquet de obiectis.

QVÆSTIO LXIV.

An ob rarum Continentia Donum sit licitum Castitatis Votum?

LUTHERANI pariter & CALVINIANI Licitum negant ob Scripturas.

SVADENT illis. 1. Sap. 8. *Nemo potest esse continens, nisi Deus det.*

2. Quia, Matth. 19. *Non omnes capiunt verbum hoc sed quibus datum est. Qui potest capere, capiat.*

3. Quia, 1. Cor. 7. *Volo omnes homines esse sicut meipsum. Sed unusquisque proprium donum habet, unus sic, alius autem sic.*

4. Ibidem. *Qui statuit in corde suo firmus, non habens necessitatem potestatem autem habens sua voluntatis, & iudicavit in corde suo seruare Virginem suam benefacit.* Vbi S. Hieronymus l. 1. contra Iovinian. ait, quoddam habere necessitatem aut nubendi; aut scortandi.

Quare nemo debet Vouere, nisi sciat certò se posse seruare. Nam, Eccl. 5. *Displicet Deo infidelis & stulta promissio: At nemo scit an habeat Donum, aut an sit retenturus: Ergo nemo, nisi temerè, vouet.* Vnde, *Qui*

Ff 2 vouc-

vouerunt, possunt ac debent Votum rescindere: Quia quæ non sunt in nostra potestate, non sunt materia Voti.

AUTOR. I. Continentia est Dei Donum; & tamen in hominis potestate. I. Nam Dona Dei sunt duplicia. 1. Quædam dantur homini siue eius cooperatione; vt sanitas, forma, prophetia donum & linguarum. 2. Alia sunt auxilii diuini, & simul humani studia: vt credere, sperare, tentationes vincere, &c. Horum opera pendent ab electione humana; tale est opus Continentiæ: q̄ Sectarii voluit esse prioris generis.

2. Deinde Auxilium Dei duplex: 1. Sufficiens, vt possimus bene operari seu continere. 2. Efficax, quo actu ipso Continemus, credimus, perseueramus, &c. Sic 3 Thess 3. *Non omnium est fides, continentia &c.*

Esse tamen donum Dei; concedunt Sectarii: At Esse in potestate nostra, Negant.

II. ESSE, PROBATVR. 1. *Matt. 19. Sunt Eunuchi qui castrauerunt seipsos, suo libero arbitrio, non dono necessitante eos: quia sic dixisse oportuit, Qui facti sunt à Deo. At verè, sunt prophete, qui facti sunt à Deo.*

2. Quia Christus & Apostoli hortantur ad Continentiam: sed ad ea, quæ non sunt in potestate nostra, nemo sanus hortatur: Nemo etiam eum, qui non habet donum: quia non potest continere: Nec eum qui habet; quia is, Bucero & Martyri, in *Matt. 19.* non potest non continere.

3. Quia. I. Corinth 7. *Quod vult, faciat: liberum relinquitur: ergo vtrumque est in potestate nostra.*

4. Coelibes in Scriptura laudantur, & præmiantur.

5. Ita S. Patres.

DICO AD I. Dici id de Continentia in genere, de coniugali, viduali, Virginali: & earum aliqua ab hominibus haberi potest.

AD II. *Capere*, non significat Naturalem capacitatem, vt Sectarii volunt, sed voluntariam. Quia isto hortatur nos Dominus ad continentiam: ergo ad voluntariam: non ad naturaliter necessariam, quæ nulla est. Item: *Qui potest*: 1. Potentiâ proximâ, scilicet, habens efficacem gratiam: Qui non habet, orat vt accipiat. 2. *Potest*, Potentiâ etiam gratiâ vel impeditâ, *capiat*, id est, orat vt possit *Velle capere*; Deus *Perficere* dabit.

AD III. Nil concludit: Nam alius eligit donum continentia, alius non, sed nuptialem gratiam.

AD IV. Loquitur de extrinseca & accidentaria necessitate, non de interna animi: Vt si filia nolit continere, si sit libera, non sua, sed domini.

III. Perendane est à Deo Continentiâ?

Petrus Martyr. de cœlib. ait Non nisi sub conditione; si expediat. *Bucerus in Matth. 19.* Non debet, qui nesciunt an Deus eis daret vellet hoc donum. *Item.* Quia oratio debet nasci ex fide; fides autem nisi promissio Deo: hoc verò nulli est de certis perennariâ libertinâ.

DICO AT sufficit generalis promissio Dei, *Luc. 11. Petite, & accipietis.* Si enim particularis requireretur, nec fides, spes, &c. potest. Sat, quòd, 1. Ioan. 5. *Hæc est fiducia, quam habemus ad Deum; quia quodcumq; petierimus secundum eius voluntatem, audit nos.*

QVÆSTIO LXV.

Num que Incommoda nascantur ex Calibatu, vt idè fugiendus sit?

Luth